

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen. Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel. Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. Gegevens van de Wegwijzer Schagen

Directeur: M. Brink

Intern begeleider : Y. Molenaar- Cornielje

Telefoonnummer: 0224 296008

E- mail: wegwijzerschagen@kopwerk.nl

Website school: www.dewegwijzerschagen.nl

Website stichting; www.kopwerk.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

Pcb De Wegwijzer staat midden in de wijk Waldervaart in Schagen en bevindt zich in een gebouwencomplex waarin ook een peuterschool, een plusklas, een R.K. basisschool en een sporthal zijn ondergebracht. De Wegwijzer is onderdeel van het kindcentrum Waldervaart (KCW). In het KCW participeren de peuterschool, centrum voor dagbehandeling De Bijtjes (Parlan), de SKRS, basisschool Niko Tinbergen, speciaal basisonderwijs De Tender en speciaal onderwijs de Antoniuschool. Het gebouw is eigendom van de gemeente Schagen. De Wegwijzer startte in september 2017 met 56 leerlingen. De leerlingen zijn verdeeld over vier groepen. De school beschikt naast vier leslokalen over een goed ingericht technieklokaal. Er wordt gezamenlijk met de andere basisschool gebruik gemaakt van een inpandige kleutergymzaal. Vanaf groep 3 wordt in de sporthal gegymd. De school is gelijkvloers en beschikt over een invalidentoilet. Rondom de school is volop ruimte om te spelen.

Onderwijsvisie:

Op de Wegwijzer staat het kind in de leerling centraal. Een kind kan zich goed ontwikkelen in een omgeving waarin het zich prettig voelt. Veiligheid en geborgenheid zijn hierbij sleutelbegrippen. Er zijn basisprincipes voor goed onderwijs opgesteld, waar vanuit wordt gedacht en gehandeld:

- Het kind staat centraal. Er wordt in hoge mate rekening gehouden met de behoefte en het welbevinden van de kinderen. Het kind leert en leeft in een uitdagende leer- en leefomgeving. Autonomie, initiatief en handelen worden optimaal gestimuleerd.

-Het kind wordt gestimuleerd het andere kind en zijn cultuur te ontmoeten; waarbij nieuwsgierigheid, actieve deelname en onderlinge dialoog het uitgangspunt zijn. Het kind leert van andere kinderen en weet dit op waarde te schatten.

-Naast kennis worden andere kwaliteiten ontwikkeld zoals: creativiteit, nieuwsgierigheid, samenwerking, communicatie, kunnen omgaan met emoties, inlevings- en doorzettingsvermogen. De verschillen tussen kinderen worden als kans voor ontwikkeling gebruikt.

-De kerndoelen worden gerealiseerd zoals verwoord in de Wet Basisonderwijs.

4. Kengetallen

	01-10-2013	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016
Leerlingaantallen	57	65	72	56
Gewichtenleerlingen 0.3	0	5	6	4
Gewichtenleerlingen 1.2	5	4	5	8
Verwijzingen naar:				
Speciaal basisonderwijs	0	0	0	1
Speciaal onderwijs	0	0	2	0
Plusvoorziening	0	0	0	0
Eureka	0	0	0	0
Plusklas				0

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

Op 13 juni 2017 heeft de onderwijsinspectie de Wegwijzer een bezoek gebracht. Op alle te beoordelen standaarden is de Wegwijzer voldoende bevonden, waarbij het pedagogisch klimaat als goed is beoordeeld.

6. Organisatie van de ondersteuning

Wanneer ouders hun kind aanmelden op de Wegwijzer, waarbij ze aangeven dat hun kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, gaan we altijd eerst met hen in gesprek. Samen met de ouders/ verzorgers kijken we wat het kind nodig heeft en we bespreken de mogelijkheden die we als school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijsbehoeften van het kind.

Wanneer we tot de conclusie komen dat plaatsing op de Wegwijzer niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we samen met de ouders/ verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen de regio. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

Wanneer leerlingen extra ondersteuning nodig hebben in hun ontwikkeling, dan kunnen we de ondersteuning telkens een niveau opschalen, waarbij de inzet van externen en ouders steeds belangrijker wordt. Wij onderscheiden drie niveaus die we beknopt weergegeven.

Groepsniveau

Zodra er wordt gesignaleerd dat een kind uitvalt of opvalt, worden de ouders door de leerkracht hiervan op de hoogte gesteld.

De leerkracht, eventueel in overleg met de intern begeleider (IB), organiseert ondersteuning in de klas op basis van gerichte aanpak: toetsing en/of observatie, analyse van de gegevens, opstellen plan, uitvoering en vervolgens weer toetsing en/of observatie. De leerkracht is eindverantwoordelijk voor de ondersteuning van de leerling.

Schoolniveau

Kinderen die op groepsniveau een andere aanpak nodig hebben door specifieke onderwijsbehoeften kunnen niet altijd door de leerkracht alleen worden ondersteund. In overleg met de ouders kan de leerkracht het kind aanmelden bij het ondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT denkt mee over de hulpvraag van de leerkracht. Het gaat nu om meer complexe ondersteuningsvragen.

Het OT bestaat uit de directeur, Machteld Brink, de intern begeleider, Yvon Molenaar, een orthopedagoog van de OBD, Anneke Stolk, de ouders van het kind, de leerkracht en eventuele externe deskundigen die betrokken zijn bij de ondersteuning van het kind. Ook kunnen externe deskundigen uitgenodigd worden die nog niet bij het kind betrokken zijn maar die gezien hun expertise mee kunnen denken over de hulpvraag.

Voordat een kind wordt aangemeld bij het OT gaat de leerkracht samen met de ouders een groeidocument invullen. In het groeidocument staat welke belemmeringen er zijn, maar ook welke factoren kunnen helpen om de ondersteuning succesvol te laten zijn.

Besprekingen in het OT kunnen bijvoorbeeld leiden tot: aanpassing van de aanpak in de klas, observatie door een instantie, inschakelen van School Maatschappelijk Werk. Ook kan er besloten worden dat het kind begeleiding krijgt van de onderwijsassistent die op de Wegwijzer werkzaam zijn. Deze onderwijsassistent wordt bekostigd door gelden die de school ontvangt vanuit het Samenwerkingsverband.

Scholengroepniveau

Hierbij werken scholen in de nabijheid van elkaar samen. De Wegwijzer vormt samen met de andere scholen in Schagen de Scholengroep Schagen. Met elkaar zorgen zij voor expertise en met gezamenlijke financiële middelen kan een goede ondersteuning van de kinderen gerealiseerd worden. De scholengroep bestaat uit een netwerk van directeuren en intern begeleiders. Zij komen samen in het scholengroepoverleg Schagen (SGOS).

Elke scholengroep heeft een eigen ondersteuningsteam (OTG). Een OTG bestaat uit een orthopedagoog en 3 intern begeleiders.

Als we in het OT op school tot de conclusie komen dat we onvoldoende middelen en expertise hebben om het kind te ondersteunen wordt er een beroep gedaan op het OTG. Op basis van de hulpvraag kan het OTG een arrangement toekennen, waarmee de extra ondersteuning bekostigd kan worden.

Samenwerkingsverbandniveau

Wanneer plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of op de plusvoorziening van het samenwerkingsverband aan de orde lijkt dienen we deze aanvraag, weer in overleg met de ouders, in bij de Commissie voor Toelating en Ondersteuning (CTO). De CTO geeft een toelaatbaarheidsverklaring af die nodig is voor een plaatsing op één van genoemde voorzieningen.

Aanwezige expertise personeel

Op de Wegwijzer is de intern begeleider gecertificeerd coach in het voeren van effectieve gesprekken met ouders/verzorgers, teamleden en leerlingen. Daarnaast is deze persoon SVIB- coach, die op verzoek leerkrachten begeleidt in het versterken van de interactie tussen leerkracht en leerling. Ook is er de mogelijkheid dat leerlingen worden begeleid met deze vorm van coaching.

Een leerkracht is geschoold tot Taalcoördinator.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Een steeds belangrijker wordend aspect van het onderwijs is het begeleiden van de kinderen met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling. Voor het aanleren en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en andere sociaal emotionele aspecten in het kader van burgerschap, gebruiken we de methode "Kinderen en hun sociale talenten."

7.2 Basisondersteuning

Wanneer kinderen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van deze sociaal emotionele ontwikkeling, al dan niet als gevolg van een aanwijsbare aangetoonde oorzaak als ADHD, autisme gerelateerde stoornissen of anderszins, dan is het aan de leerkrachten om de kinderen hierin specifiek te begeleiden.

Met name door de steeds grotere kennis die hierover beschikbaar komt en de steeds hogere eisen die de maatschappij aan de scholen stelt om deze kinderen te begeleiden, is het van belang om hierin continu te blijven scholen en te ontwikkelen.

Begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van het kind. Daarbij komt dat door wisselingen in personele bezetting en samenstelling van de groepen de ondersteuningsmogelijkheden ook kunnen wisselen. Het hieronder genoemde aanbod geeft dan ook vooral een indicatie weer van de ondersteuning die we in principe kunnen bieden, gerelateerd aan onze ondersteuningsstructuur. Begeleiding zal altijd afgestemd worden in overleg met de ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school. Wij kunnen nu de volgende ondersteuning realiseren:

ADHD: herkennen, structurele aanpak in de klas

ASS: herkennen, bieden van veiligheid en vaste structuur in de reguliere klassensituatie

Meerkunners/hoogbegaafden: herkennen, aanbod, gericht op compacten en verrijken

Concentratieproblemen: herkennen, gerichte begeleiding in de klas

Pestgedrag: herkennen, aanpak via gerichte gesprekken, zowel op individueel als op groepsniveau

7.3 Extra ondersteuning

Soms hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. We volgen hierbij de eerder beschreven ondersteuningsroute. De Wegwijzer kan ondersteuning bieden op enkele specialismen. Daar waar het niet lukt om dit vanuit de middelen van de school te doen wordt een arrangement bij de OTG aangevraagd.

- Kinderen met ADHD/ ASS, waarbij de basisondersteuning in de klas niet voldoende is
- Kinderen met een taalontwikkelingsstoornis al dan niet in combinatie met ASS
- Kinderen met Cerebrale Parese

8. Ondersteuning lezen en spelling

8.1 Basiskwaliteit

We besteden veel aandacht aan het leesonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn in zowel Technisch als Begrijpend lezen. In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan en in groep 3 wordt begonnen met het leren lezen. In groep 3 maken we gebruik van de methode Veilig Leren Lezen, Kim-versie. Deze methode biedt zowel het lezen als schrijven geïntegreerd aan. Na het aanvankelijk lezen in groep 3, wordt er vanaf groep 4 veel tijd en aandacht besteed aan het Voortgezet Technisch Lezen. Hiervoor maken we gebruik van de methode Leesparade. Tegelijk komt de nadruk steeds meer op het begrijpend (en later ook het studerend) lezen te liggen.

Voor het begrijpend lezen gebruiken we vanaf groep 5 de methode Leeslink. Deze methode koppelt begrijpend lezen aan actuele maatschappelijke thema's uit het nieuws. Voor spelling wordt gebruik gemaakt van de methode Staal. Deze methode biedt een compleet en compact aanbod voor taal en spelling. De methode heeft een duidelijke structuur volgens de leerlijnen en de referentieniveaus.

8.2 Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende lees- en spellingsvaardigheid te laten verwerven.

We toetsen het begrijpend lezen, technisch lezen en spelling met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen. Deze laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leervorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een stagnatie of juist een versnelling in de leesontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht of een ander aanbod.

Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen en kunnen we leerlingen vanaf groep 1-2 gericht ondersteunen.

8.3 Extra ondersteuning

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we extra maatregelen.

Minimaal drie maal per week krijgt de leerling extra ondersteuning van zijn/haar eigen leerkracht met behulp van de materialen van Ralfi en Connect. In totaal gaat het om tenminste één uur per week. Door een gerichte planning in de groep kunnen we deze inzet structureel waarborgen.

Afhankelijk van de vooruitgang die de leerling boekt, brengen we door deze werkwijze ook in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leesprobleem of leesstoornis.

Afhankelijk van de mate waarin kan er sprake zijn van een tijdelijk behandeltraject buiten de school.

Het monitoren van kinderen begint al in de kleutergroepen, waarbij we naast observaties en gerichte toetsing ook het instrument OVMJK gebruiken om signalen van taalachterstanden of een taalvoorsprong vast te leggen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders worden geïnformeerd. Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie worden kinderen vanaf groep 4 of 5 intern, dan wel extern getoetst.

Kurzweil

Kinderen die een diagnose Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED) hebben en een behandeltraject hebben doorlopen, kunnen gebruik maken van een Kurzweillicentie waarmee ze middels een computerprogramma gecompenseerd worden voor hun dyslexie in de vorm van voorlezen en spellingondersteuning.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. De referentieniveaus geven vulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs geldt het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F).

In de kleutergroepen werken we met dagelijkse observaties en met hulp van een leerlingvolgsysteem volgen we de ontwikkeling van jonge kinderen. We sluiten aan bij de onderwijsbehoeften door een weloverwogen aanbod van activiteiten. We hebben een beredeneerd aanbod van rekenactiviteiten, waarbij we als bron verschillende methodes hanteren en halen rekenactiviteiten voor de kleuters van het internet.

De Wegwijzer werkt vanaf groep 3 met de nieuwste versie van de methode Wereld in getallen. Dit is een realistische rekenmethode. Dat betekent dat de methode uitgaat van situaties in het dagelijks leven en niet alleen rijtjes sommen aanbiedt. Binnen een bepaald thema worden er in leerblokken steeds aangeleerde vaardigheden herhaald, waarna de stof met een nieuw rekenonderdeel wordt aangevuld. Zo ontstaat stap voor stap inzicht in

de rekenstof. Kinderen worden ingedeeld in drie niveaus, waarbij de leerkracht de kinderen specifieke instructie en verwerking geeft. Na ieder blok wordt door middel van een toets bekeken of de leerling de stof beheerst.

Afhankelijk van de uitkomst van de toets, krijgt de leerling gerichte oefeningen, die aansluiten bij zijn of haar niveau.

Kinderen die de stof al goed beheersen krijgen in een aantal gevallen een aparte aanpak, waarbij er gedifferentieerd wordt op tempo, inhoud en hoeveelheid.

9.2 Basisondersteuning

De reguliere basisondersteuning bij het rekenonderwijs bestaat uit het structureel werken op 3 niveaus, aangevuld met aparte leerlijnen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Extra oefenstof, extra instructie aan de instructietafel of juist extra uitdagende opdrachten stimuleren de kinderen om zich verder te ontwikkelen. In veel gevallen wordt de Intern begeleider gevraagd om mee te denken over de meest effectieve aanpak voor de leerling.

9.3 Extra ondersteuning

Wanneer over een periode van zes maanden een leerling onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod (op basis van de methode) is aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig om de aard van de problemen beter in kaart te brengen.

Vaak wijst dit onderzoek uit dat de leerling in een of meer leerlijnen hiaten heeft of dat te snel is overgestapt naar een te hoog abstractieniveau. Het is belangrijk vast te stellen of er sprake is van een automatiseringprobleem of een begripsprobleem.

Begrip is vereist, voordat automatisering zich duurzaam ontwikkelt.

Wanneer de bron van de problemen is vastgesteld kan met behulp van een individueel arrangement gewerkt worden aan ontbrekende of zwakke schakels in de verschillende leerlijnen. Voor een deel kan gebruik gemaakt worden van onderdelen van de gebruikte methode. We zetten als het ware een stap terug en nemen een deel van de leerlijn nogmaals door. Ook staan hulpmaterialen als Maatwerk ter beschikking om tijdelijk extra accent te leggen op onderdelen van leerlijnen binnen de verschillende domeinen. Een en ander leggen we vast in het handelingsplan, in samenspraak met ouders / verzorgers.

10. Grenzen aan ondersteuning

De Wegwijzer besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van uw kind met een bijzondere ondersteuningsvraag. Ouders worden pro-actief betrokken en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op.

Echter, we blijven een reguliere basisschool die tegen grenzen van ondersteuning kan oplopen. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- een leerling niet meer te sturen is;
- een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is;
- een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen;
- een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep.

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is, gaan we over naar het niveau van bovenschoolse ondersteuning, zoals al eerder aangegeven.

11. Professionalisering

Professionalisering en ontwikkeling

De Wegwijzer heeft als visie de basiskwaliteit van de leerkrachten zo hoog mogelijk te houden. Iedere leerkracht heeft daarom een Persoonlijk Ontwikklings Plan (POP), dat jaarlijks in overleg met de directie wordt vastgesteld. Door functioneringsgesprekken,

observaties, eigen behoeften en de behoeften van de school krijgt het POP concreet vorm. De leerkrachten zijn zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van hun leerkrachtdossier.

Op basis van de kaders en afspraken binnen het SWV is er gerichte scholing op het gebied van hoogbegaafdheid geweest (schooljaar 2014-2015).

In het schooljaarplan staat aangegeven welke ontwikkelingsonderwerpen er worden opgepakt.

Tenslotte

Mocht u na het lezen van dit schoolprofiel nog vragen of opmerkingen hebben, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen. We gaan graag met u in gesprek!

Juli 2017,

Machteld Brink (directeur) en Yvon Molenaar-Cornielje (intern begeleider)